

Sanatorij v Mariboru, Gosposka ulica 49, telefon št. 2358. Lastnik in vodja: primarij dr. Černič, specialista za kirurgijo. Sanatorij je najmodernejši urejen za operacije in opremljen z zdravilnimi aparati: višinskim solncem za obsevanje ran, kostnih in sklepnih vnetij; tonizatorjem za elektriziranje po poškodbah in ohlapelosti čreves; diatermijo za električno pregrevanje in električno izžiganje; žarnice »hala« za revmatično in druga boleča vnetja; »enteroclanerjeme« za notranje črevesne kopeli pri zapeki, napihovanju in za splošni telesni podvig. Dnevna oskrba v I. razredu 120 Din, II. razred 80 Din, III. razred 60 Din. 83

»Plugs«-kose, škropilnice za sadno drevje in vinograde, »Rekorde« lepilive drevesne pasove dobite pri glavni zalogi I Videmšek, Maribor, Koroščeva 36. 320

Otroci se najbolj veselijo, če morejo pomagati odraslim pri delu. Deca se rada igra in delo je zanje resna igra. Zato naj otroci mirno pomagajo pri lahkem perilu, da spoznajo kakovost mila!

Kaj Vam pomaga, ako še tako težite o krizi in pomanjkanju denarja. Hočete biti zadovoljni in hočete kupiti dobro blago za obleko, perilo, gotovo obleko, klobuk, čevlje in druge potrebščine za malo denarja, morate si pred nakupom ogledati velike zaloge in bogato izbiro vseh potrebščin v Trgovskem domu Stermecki, Celje. Zagotavljamo Vam, da posebno sedaj za praznike prihrani dosti oni, ki tukaj kupuje. 589

Ali že imate povesti »A njega ni...« ter »Kraljica Estera«. Obe sta krasni. Dobita se v Cirilovih knjigarnah v Mariboru za ceno 15 Din 1 komad.

Molitve po maši z novim basedilom, kakor ga določa novi katekizem, so izšle v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Cena dosedanja.

*

Nevesta smrti.

Cela Francija pozna žensko Carron pod imenom »nevesta smrti«.

Leta 1917 se je zaročila z angleškim častnikom, kateremu je stregla v pariški bolnici. Udeležil se je veliko bitk, a je bil le lažje ranjen. Kmalu po zaroki si je snažil svoj revolver, ki se je sprožil in je obležal Anglež mrtev.

..Mlada gospodična se je zaročila nato s francoskim oficirjem. Neposredno pred poroko je padel drugi zaročenec kot žrtev dalekonosnega topa, s katerim so obstreljevali Nemci Paris.

Tretji ženin neveste Carron je bil neki Rus, ki je vstopil v armado generala Wrangla in padel na Krimu. Četrty zaročenec je bil povožen. Peti se je pri zaroki tako napil, da je padel po stopnicah ter si zlomil tilnik. Ženin štev. 6 je postal smrtna žrtev železniške nesreče. Sedmi se je ustrelil radi slabega glasu, katerega je baje uživala njegova zaročenka.

Osmega ženina je pobrala španska bolezen, deveti je smrtno ponesrečil pri trčenju dveh avtomobilov. Desetega je ustrelil roparski morilec. Enajsti je prišel pod kolesa pariške podzemeljske železnice. Dvanajsti se je hotel iznebiti debelosti, a je pri hujšanju umrl na oslavljenju srca.

Kaka usoda pač čaka sedanjega trinajstega zaročenca neveste smrti? — Vsekakor je trinajsti junak, da se je upal zaročiti s to žensko.

Da se da bakru in medu lep sijaj, potrebno je jako malo dela in jako malo Vim-a. Vim odstranjuje vsak madež in naredi kovino sijajno in lepo. Vim čisti z lahkoto in hitro, in stane velik zavoj samo Din. 6.-

VIM ZA
1001
PREDMET! VIM
SAMO
6.- DIN. NOVI
VELIK ZAVOJ

Kmetijska zveza je zaprosila za naše obmejne vinogradnike pri pristojnem finančnem oblastvu, da se ukine novo postopanje pri izvozu vina, po kate-

rem se morajo vsi sodi, ki se uvozijo v svrhu vina, dopremiti do glavne carinarnice v Mariboru, kjer se ocarinijo in ravno tako preko carinarnice v Mariboru izvoziti tudi vino, natočeno v te sode. Novo postopanje bi bilo združeno s tako velikimi stroški za prevoz, spremljajoče organe ter carinskega posrednika, da bi bilo obmejnim pre-

Na spomlad zbolijo največ ljudi!

Zakaj?

Proti koncu zime ter v prvem pričetku spomladi pridejo posebno do izraza škodljivi učinki pomanjkanja solnca in neprimerne hrane tako, da celo zdravi ljudje občutijo takozvano »pomladansko utrujenost«. Pri večini ljudi pa so posledice lahko opasnejše, kajti njihova odporna sila proti bolezenskim strupom je tako oslabela, da jim ne more prožiti zadostne obrambe. Pojavijo se razne bolezni, dostikrat dolgotrajne in celo življenju opasne. Zato je neobhodno potrebno za vsakogar, da čim preje očisti svoje telo bolezenskih strupov, kar doseže edinole z redno in dobro prebavo. Ako hočete to doseči, tedaj pijte redno vsak dan po dva do tri kozarce

Radenske zdravilne vode!

bivalcem sploh onemogočeno prodati svoj vinski pridelek v Avstrijo. Kmetiška zveza je prosila, da se ohrani dosedanje postopanje pri izvozu vina, potem katerega so se sodi kupca iz Avstrije mogli uvoziti na najbližji carinski cesti pod nadzorstvom obmejnih stražnikov ter izvoziti, napolnjeni z vinom, po isti poti še isti dan.

Priprave za I. banovinsko vinsko razstavo in vinski sejem, ki bo od 10. do 12. maja t. l. v Mariboru v dvorani pivovarne »Union« na Aleksandrovi cesti, so v polnem teku. Pretečen teden smo razposlali oficijelne prijavnice vsem članom Vinarskega društva, ki so letos in lani plačali članarino in od katerih pričakujemo, da bodo dali svoja vina na razstavo, oziroma na sejem. Če pa kdo prijavnice ni prejel, bodisi član ali nečlan Vinarskega društva, pa bi rad razstavil svoje vino, naj takoj piše po prijavnico Vinarskemu društvu za dravsko banovino v Mariboru, katero mu prijavnico takoj pošlje. Pozvali smo tudi razne trdke narodnega gospodarstva, da nam pošljejo svoje oglase za katalog, katerega bomo izdali ob priliki vinske razstave in sejma v veliki nakladi. Vse trdke, ki našega poziva nise prejele in pravilno cenijo vrednost oglaševanja, vabimo tem potom, da nam pošljejo svoje oglase v objavo. — Vinarska podružnica v Gornji Radgoni bo v svojem področju zbrala vina, namenjena za razstavo in sejem, v Gornji Radgoni, in jih bo skupno poslala v Maribor. Enako postopanje priporočamo vsem drugim vinarskim podružnicam. Kjer pa še vinarskih podružnic ni, tam se naj vinogradniki razstavljalci zmenijo med seboj za sličen postopek in pošljejo svoja vina istotako skupno na razstavo in sejem v Maribor. Odpremni stroški bodo na ta način manjši.

★

Z vzgledom naprej.

V svojem članku od 12. oktobra l. l., objavljenem v dnevniku »Slovenec« pod napisom »Odprite vinu meje« sem opozoril na glavne hibe naših trošarinskih predpisov, ki izredno ovirajo prodajo in promet vina v državi sami. Predvsem sem opozoril na previsoko skupno trošarino, ki je znašala do letošnjega novega leta povprečno okoli 3 Din od litra, to je toliko, kolikor stane približno sedaj liter srednjega vina. Povdaril sem, da je treba skupno trošarino maksimirati na kvečjemu 1 Din od litra z diferenco pri kvalitetnem vinu ter z zmerno dopustnim zvišanjem kvečjemu po mestih.

V tem pogledu je naša vlada že storila prvi hvalevredni korak, da je dr-

žavno trošarino znižala od 1 Din na 50 para s početkom novega leta. Temu koraku pa bi morale slediti tudi občine in seveda tudi banovinska uprava, ker bo sicer zgoraj navedeni korak na še vlade le malo v praksi učinkoval.

Vem, da bo i občina i banovina prišla s tehtnim izgovorom, češ, da tega ne morejo napraviti, da pridejo sicer njihove finance iz ravnovesja, začeti pa bo vendar treba kmalu, ker neznozna vinska kriza ne prenese nikakor tako visokega obdavčenja, ki bo precejšnji vzrok neizogibnega propada vinogradništva.

Opozoriti moram pri tej priliki še enkrat posebno tudi na eno veliko hibo trošarinskih predpisov, to je, da prodaja vina za domačo uporabo ni prosta trošarine, kakor je bila svoječasnno pred prevratom do količine po 56 litrov. V tem pogledu sem v uvodu našega navedenega članka obširno razpravljal, kako škodljivo vpliva ta neumestna določba na prodajo in konzum vina.

Žalibog še doslej vlada ni pristala na to, da bi prodajo vina za domačo uporabo oprostila trošarine. Tukaj pa lahko naša banovina in občine gredo z lepim vzgledom naprej in one predvsem same sklenejo, da od prodaje vina za domačo uporabo ne bo niti ena niti druga zahtevala nikake trošarine za sebe. Uverjen sem, da bi taki koraki v najkrajšem času tudi vlado prepričali o umestnosti in koristnosti takega postopka.

Ako bi občina in banovine to uvidele, bi še za enkrat silno pripomogle k lažji prodaji vina, ker v tem slučaju bi kupec moral plačati le 50 para državne trošarine od litra, med tem ko mora sedaj plačati z občinsko in banovinsko trošarino vred okoli 3 Din. Pri današnjih nizkih cenah vina bi si marsikdo za domačo uporabo privoščil vino, gotovo pa vsaj tisti, kateri so sicer kupovali sadjevec, ki je letos nekaj dražji, kakor srednje vino, če se ga sploh dobi.

Če torej hočemo od vlade pričakovati v pogledu trošarinske politike — zboljšanje predpisov, moramo predvsem doma v občinah in banovini iti z dobrim vzgledom naprej in uspeh bo tudi pri vladi tembolj siguren.

Dr. Anton Ogrizek, Celje.

★

Zatiranje sadnih škodljivcev.

Dolgo sem premišljeval, a končno le prišel do zaključka, da je najbolje, naravnost povedati, kaj mislim in čutim. Poleg tega je moja dolžnost, poročati to, kar sem sam preizkusil in kar lahko z mirnim srcem trdim v spodbudo vsem našim sadjarjem.

Znano je marsikomu, da sem obiskal razne sadjarske in kmetijske podružnice ter posamezne kmetovalce sadjarje. Povsod le vpraševanje, kaj bo z našim sadnim drevjem? Denarna kriza, na drugi strani bolezní sadnega drevja, oziroma sadonosnikov.

Kmetovalci-sadjarji, le opazujte svoja sadna drevesa! Ne vidite raznih malih škodljivcev, ki vam uničujejo vaše drevje? Kako je že uničen sadonosnik od raznih rastlinskih škodljivcev, kot so: monilijska (gniloba), fuzikladij (plesnoba), peronospora (rja), sejavost itd. Ali ne vidite listnatih in krvavih ušic, sočnatih ušic, gosenic, bolhačev, drevesnih stenic, moljev, malega zimskega pedica, cvetožera, zavrtača, jabolčnega zavijača, raka, škrlupa itd.? Sadjarji, vse to lahko opazujete na svojem sadnem drevju in ako se ne zganemo, bo sčasoma vse uničeno. Naša dolžnost je, da zatiramo vse te škodljivce, naša sveta dolžnost je, da preprečimo širjenje teh zajedalcev.

Mi drevesničarji si lahko prizadevamo in se tako trudimo, da zatremo zalego, ako pa ni pravega razumevanja s strani sadjarja samega, kaj pomaga trud in delo poedincev? Potrebno je, da se vsi sadjarji zganemo in v skupnem boju proti nevarnim škodljivcem dosežemo one koristi, ki nam jih nudi naše sadno drevje. Pridobimo one, ki še oklevajo, da storijo isto, dajmo dober zgled in dokažimo prednosti pravega dela.

Marsikateri sadjar ne ve ceniti sadnega drevja, ker se ne zaveda, kakšne koristi mu sadno drevje donese. Kako hvaležno nam je sadno drevje, ako ga ščitimo, ga obvarujemo in mu pomagamo, da se otrese zajedalcev.

Iz lastne skušnje vidim, kako mi je sadno drevje hvaležno, ako ž njim pravilno ravnam, ako mu dajem dovoljno hrane, ako ga pravilno osnažim, ako pazim, da ne oboli in ako sploh skušam obvarovati ga pred škodljivci. Kako je vam baš drevo hvaležno za vse delo, ki ga opravljate na njem in kar žrtvujete za njega!

Mi sadjarji dobro vemo, da smo za jabolka dobili lepe tisočake, poskrbimo in zanimajmo se tudi, da se vporabljaajo sredstva, katera so preiskušena. Čutim dolžnost, da se javno zahvalim, da imamo danes tako dobra sredstva za zatiranje škodljivcev. Po lastnih izkušnjah sem imel v svojih drevesnicah sijajne uspehe z lepljivimi drevesnimi pasovi »Rekord«. Istotako sem imel sijajne uspehe tekom mojih poskusov s škropilom »Garkon«. Z »Garkonom« se naj škropi v jeseni septembra ali oktobra, spomladi pa aprila, vsekakor pa pred cvetenjem. Radi večje varnosti naj se škropi še tretjič koncem maja ali začetkom junija. — Istotako priporočam

škropilnice, ki se izdelujejo v Mariboru, n. pr. »Rapid«.

Podpirajmo sadjarji naša domača in duftrijska podjetja, naš denar naj ostane v naši državi. Zahvaljujem se za tako dobra sredstva, ki se izdelujejo pri nas, z dokazi o uspehih pa sem dragevolje vsakomur na razpolago!

Karl Koželj, drevesnica, Nova vas pri Slov. Konjicah.

*

Vprašanja in odgovori.

J. J. v D.

Prosim za naslov za milijarderja Rockefellerja, da mu pišem po podporo.

Odgovor:

Naslov nam ni znan. To povemo vam in ostalim, ki so nas že tudi vprašali.

J. V. v Sv. R.

Zobje so mi vedno bolj črni, kako jih naj osnažim?

Odgovor:

Na zobe se vam nabira zobni kamen. Tega vam odlusči zobozdravnik, potem pa si zobe snažite s šetko.

D. O. v O.

Ali sprejmemo fantje v pletarsko šolo in če je to svobodna obrt?

Odgovor:

Sprejmemo tudi fanta. Kdor se izuči, lahko to vrši za sebe brez obrti, za druge pa potom svobodne obrti, ko je zadostil obrtnim predpisom. Za te se izve na sreskem načelstvu.

P. K. v Z.

Ali se samska lahko gre učiti za babico?

Odgovor:

Lahko. V Ljubljani je šola, prijavite se.

Raznim vpraševalcem:

Za posredovanje za službe in kako ter kje bi jo kdo dobil, ne moremo odgovarjati, ker si mora službo že vsak sam oskrbeti.

H. S. v R.

Kdaj postanem polnoleten?

Odgovor:

Z izpolnjenim 21. letom.

J. L. v Sv. Jakobu.

Fant, zakonito oproščen vojaščine, je želel služiti skrajšan rok in je bil potrjen. Sedaj pa želi oprostitev. Kaj naj napravi?

Odgovor:

Napravi naj prošnjo na vojni okrug v Celju, kjer naj utemelji, kako so se razmere izpremenile, da zdaj ne more k vojakom.

J. V. v T.

Davkarija ne sprejme družinske pole, češ, da ni prav kolekovana. Kaj naj storim?

Odgovor:

Pošljite družinsko polo na davkarijo po pošti, ako je drugače ne sprejme. Zeleti je, da bi davkarije šle ljudem na roke, ne pa, da se jim nagaja! Pritožbe zoper postopanje davkarije je nasloviti na finančno ravnateljstvo v Ljubljani. Vendar morajo biti pritožbe res utemeljene, ker si lahko nakopljete — hudo kazen!

M. R. v H.

Kdo ima pravico do zemlje, natrebljene iz občestnih jarkov med državno cesto in mojim svetom?

Odgovor:

Cestni odbor, ki pa vam jo bo gotovo rad odstopil, ker bi jo sicer moral odvažati. Cestni nadziratelj sam ne razpolaga z njo.

M. P. v B.

Zelim pojasniti, zakaj plačam vsako leto višji zemljiški davek.

Odgovor:

Zemljiški davek kot najemnica morate plačati, na zemljiški davek pa so doklade, občinske in banovinske, ki niso vedno enake. Od tod zvišanje davka.

A. H. v G.

Rad bi šel prostovoljno k vojakom. Kaj naj ukrenem?

Odgovor:

Prijavite se pri vojnem okrogu v Mariboru v Melju. Zdaj je čas, da pridete na vrsto pri sprejemu.

H. P. v Č.

Ali je hiša davka prosta, ako ima najemnik devet otrok? Kaj je z najemnino?

Odgovor:

Oče, ki ima devet otrok, ki so vsaj 1 dan vsi živeli, je prost vseh davkov, ni pa potreba, da bi vsi doma stanovali. Od hiše pa plačuje davek lastnik in ne najemnik. Najemnina se plačuje gospodarju in ne davkariji, te seveda najemnik ni oproščen. Eden od pri zadetih naj stopi na davčni urad v P., pa bo o ostalih zadevah dobil natančna navodila.

F. Š. v R. sl.

Kam naj se obrnem, da se popravi občinska cesta, ki je popolnoma nerabna?

Odgovor:

Najpreje na občino samo. Ako tu ni odziva, pa na srezko načelstvo.

B. J. v V.

Advokatu sem založil 400 Din pri neki tožbi. Dosegla se je poravnava, moj nasprotnik plača vse stroške. Advokat mi teh 400 Din ne da nazaj, češ, da se ni nasprotnik vsega plačal. Kako naj pridem do denarja?

Odgovor:

Advokat ima pravico, vaš denar zadržati tako dolgo, da nasprotnik plača. Ima pa v vašem slučaju tudi dolžnost, da izterja od nasprotnika denar. — Ali je bilo treba za poravnavo advokata? Vašemu nasprotniku je danes gotovo žal, da se ni preje poglihal.

J. B. v G. R.

Ali bo davek na šmarnico to leto že zopet višji?

Odgovor:

Da.

S. F. v H.

Po snegu so mi hodili preko žita in s snežnim plugom so mi napravili škodo. Kam se naj pritožim?

Odgovor:

Hoja žitu ni škodovala, se bo dvignilo. — Ako vam je snežni plug res napravil škodo, se pritožite in zahtevajte odškodnino pri občini, če je bil občinski plug, sicer pri cestnem odboru.

A. K. v B.

Ali škoduje drevju, če zabijem žrebelj vanj?

Odgovor:

Gotovo mu škoduje! Napravite ograjo tako, da jo boste pritrdili s privezanjem na dravje.

G. Č. v H.

Za uničenje rastlinskih uši lahko uporabljate tobačni ekstrakt. Dobite ga v drogerijah in prodajalnah. Morate pa ekstrakt primerno razredčiti.

**Ali že imam
Kmetiški koledar?**

Januš Golec:

Guzaj.

14

Kot sovražnik krivice in hudobije je imel še vedno pravico do duhanja ljubezni, ker v zakon ni mogel, ni smel! Od ljubezni polnega materinega srca ga je napodil v temni noči kot psa žandar s kroglo; od tukaj ga ne bo, ta raj nove ljubezni je v njegovem kraljestvu, kamor ne bo stopila žandarska noga! Zaključil je razgrebanja s trdnim sklepom, da bo prepustil komaj vzklilo cvetko ljubezni razvoju usode, ne da bi uplival nanjo s prilivanjem nepotrebnega razodevanja iz svoje žalostne preteklosti. Vse pride enkrat na dan in bo tudi to še zvedela Barbka, kedo in kaj je njen ljubljani, a tedaj bo gotovo že bolj močna ter utrjena, da bo mogoče prenesla tudi ta udarec. Taka bi naj bila njegova ljubezenska pot za bodočnost! Sam pri sebi je

prisegel, da si ne bo tako hitro jemal dobrega imena, katerega sta mu prisodila na prvi pogled stari Amon in njegova edinka. Lažje mu je bilo, ko se je povzpел do tega sklepa. Zapustil je klanec pri Prevorju in se vrnil samozavestnih korakov na Košenco.

Tolovajska dolžnost ga je klicala po tem stanku z Barbko za dalje časa daleč proč z doma, saj je moral zaslužiti za se in za obilno tovarišijo. V to dobo so baš padli precej dolgotrajni pohodi po sejnih, ko je moral izostajati po več dni s Košence. Vsak daljši povratek je porabil v to, da je pohitel na videz le bolj mimogrede k mlinu k Barbki ter njenemu očetu, kjer se je vsikdar oddahnil ter odpočil v par urah od roparskih grozodejstev.

Po izjalovljenem navalu na deseniški sejm je trkala na duri že bolj pozna jesen in skoraj že tudi zima. Po cele tedne se je zadržaval doma in delal obiske k potoku. Barbka je že znala za njegovo z živo besedo razodeto ljubezen, katere

Vsak mesec

Din 13:-

bo plačal vsak kdor hoče
brati zanimive spise

KARL MAYA

ki bodo za jesen in zimo
izhajali vsak mesec
en veleznimiv zvezek

po Din 13:-

Naročajte

v Tiskarni sv. Cirila,
Maribor, Heroška 5